

Priloga k odgovoru na vprašanje podžupana g. Francija Praprotnika v zvezi s
pogodbami o najemu groba

Prof. dr. Janez Šinkovec
Mag. Boštjan Tratar

OBLIGACIJSKI ZAKONIK s komentarjem in sodno prakso

Obvezna sklenitev in obvezna vsebina pogodbe

17. člen

(1) Če mora nekdo po zakonu skleniti pogodbo, lahko zainteresirana oseba zahteva, da se takšna pogodba nemudoma sklene.

(2) Določbe predpisov, s katerimi je delno ali v celoti določena vsebina pogodb, so sestavni del teh pogodb in jih dopolnjujejo ali pa stopajo na mesto pogodbenih določil, ki niso v skladu z njimi.

Komentar

Temeljno pravilo je o svobodni odločitvi, da se pogodba (ne) sklene. Vsaki osebi je prosto dano sklepanje pogodb. V sodobnem času je ta pravica pogosto omejena. Omejitve so dane v predpisih, ki osebe obvezujejo, da sklenejo pogodbo, to so praviloma subjekti s področja gospodarske infrastrukture (javni prevoz, javna skladišča, trgovina na drobno, vodovod, odvoz smeti, daljinsko ogrevanje ipd.) ter iz negospodarske (predstave, razstave, šolanje). V obveznem zavarovalništvu so dokaj predpisane vsebine pogodb. Stranki je naloženo, da sklene pogodbo, saj so naložene obveznosti za primere, ki so v sodobnem življenju nujno potrebni, in jih praviloma tudi izvajajo monopolisti. Če stranka noče skleniti pogodbe, ji bo to naloženo s sodbo, in bo tudi odmerjena odškodnina. Vsebinska takih pogodb je določena z imperativnimi normami, ki določajo bistvene elemente, ki jih pogodba mora imeti. Tako predpisani deli pogodbe so sestavni del pogodbe, tudi če ne bi bili vneseni v pogodbo. Če je za določene stvari s predpisom določena cena, ne sme biti določena druga, če je bila morda zapisana drugačna, je veljavna le tista, ki je določena s predpisom.

Sodna praksa

Dejstvo, da uporabnik komunalne storitve - dimnikarske - ni sklenil pogodbe, ne jemlje podjetju pravico, da zahteva plačilo za opravljanje storitev iz predmeta njenega poslovanja (VSBiH Pž 463/83, Bilten VSBiH 1984/2, str. 26).